

Koncepty energetických úspor na úrovni ČR

Ing. Vladimír Sochor

ředitel odboru energetické účinnosti a úspor

Moderní energetická řešení pro venkov

Hradec nad Moravicí, 11. listopadu 2019

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

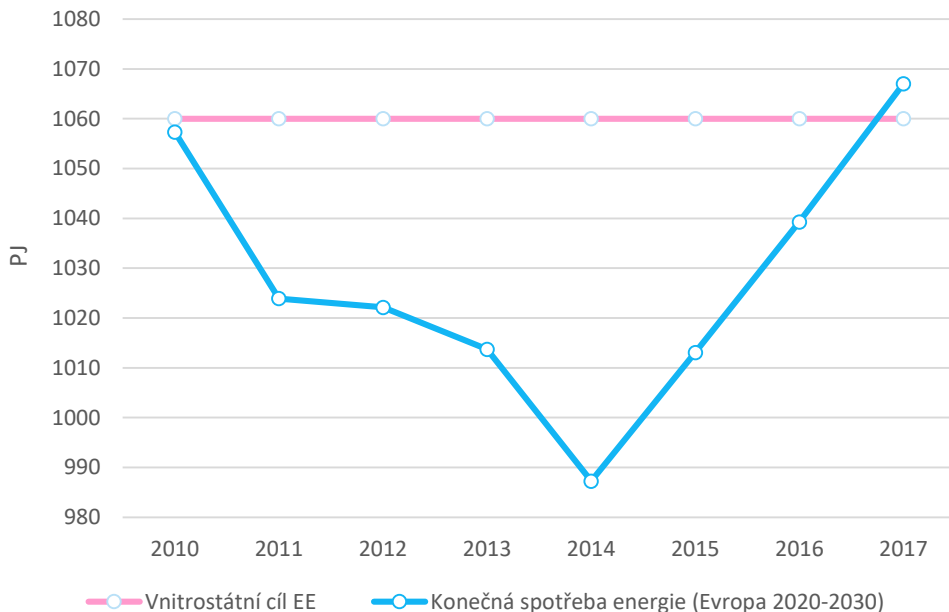
Sekce energetiky

Odbor energetické účinnosti a úspor

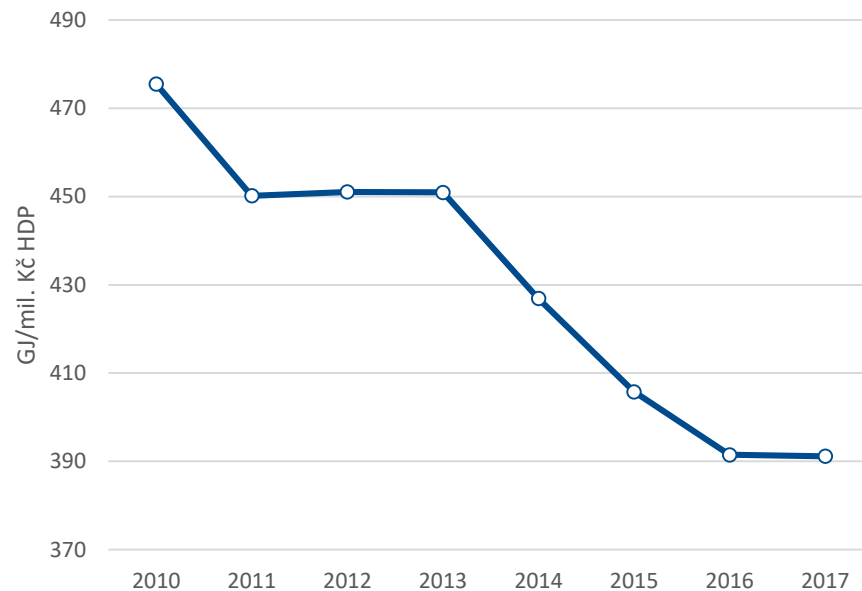

Vývoje spotřeby energie

Vývoj konečné spotřeby energie

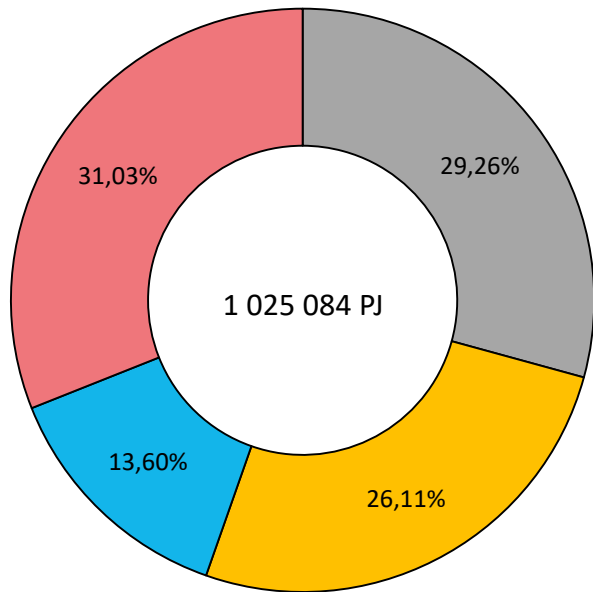

Vývoj energetické náročnosti hospodářství

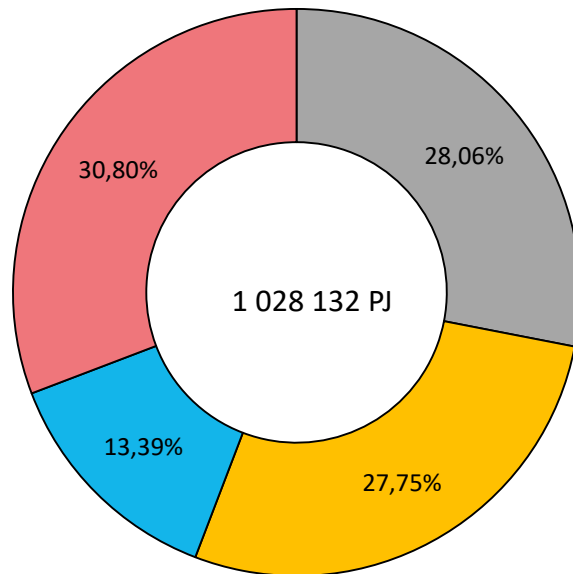

Srovnání relativního zastoupení sektorů na celkové konečné spotřebě

Rok 2010

Rok 2017

■ Průmysl ■ Doprava ■ Služby a veřejný sektor ■ Domácnosti

■ Průmysl ■ Doprava ■ Služby a veřejný sektor ■ Domácnosti

Nástroje k naplňování cílů energetické účinnosti

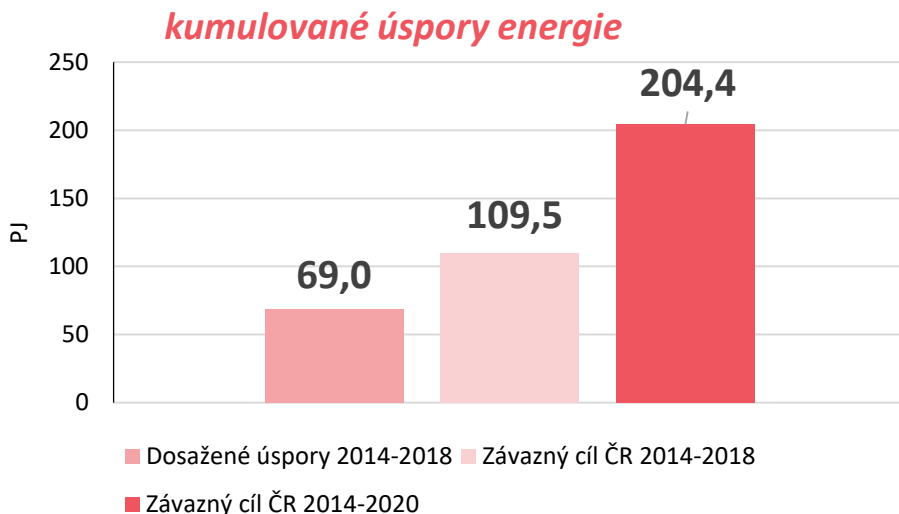
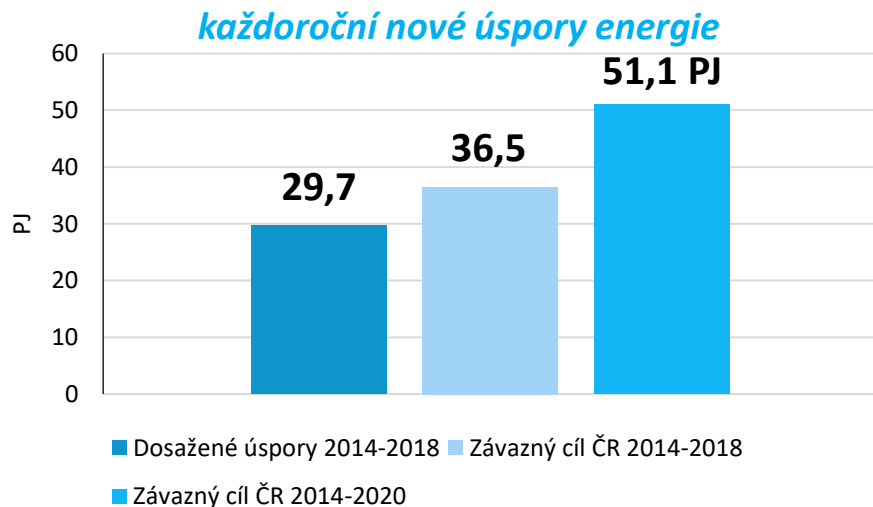
- ➔ **legislativní nástroje** (zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií s příslušnými prováděcími předpisy)
- ➔ **investiční dotace** (programy OPPIK, OPŽP, IROP, OPPPR, NZÚ, EFEKT)
- ➔ **neinvestiční dotace** (program EFEKT)
- ➔ **finanční nástroje** (zvýhodněné úvěry, záruky) – pomalý rozvoj
- ➔ **energetické služby** – slabý zájem energetických společností

Alokace prostředků v jednotlivých dotačních programech

Sektor	Alokace dle NAPEE do 2020 [mld. Kč]	Aktuální alokace do 2020 [mld. Kč]	Predikce úspor dle NAPEE do 2020 [PJ]	Aktuální predikce úspor do 2020 [PJ]
Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	20,0	17,3	20,0	7,6
Operační program Životní prostředí (OPŽP)	24,6	23,6	5,0	5,0
Integrovaný regionální operační program (IROP)	16,9	9,6	2,0	3,5
Nová zelená úsporám	27,0	22,9	14,3	10,3
Operační program Praha – pól růstu	1,0	1,9	0,01	0,01
Program EFEKT	0,7	0,8	0,4	1,6
Součet	90,2	76,1	41,7	28,0

Deficit v plnění závazku kumulovaných úspor energie

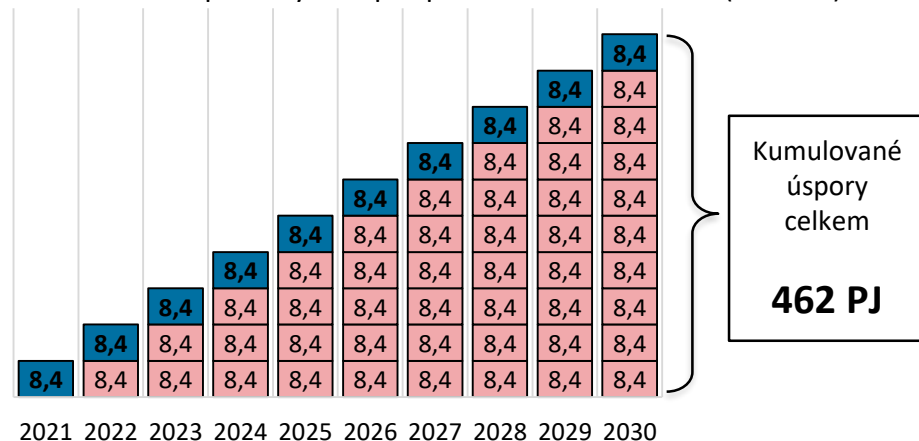
- ➔ deficit v důsledku nedostatečného plnění v letech 2014 a 2015 – prohlubování deficitu
- ➔ za rok 2018 vykázaní **dodatečných měkkých a legislativních opatření**, ale přesto existuje s ohledem na jejich krátký životní cyklus (1-3 roky) vysoké riziko neplnění závazku kumulovaných úspor energie

Povinné úspory energie do roku 2030

- došlo k dalšímu zpřísnění povinných ročních úspor => **204 PJ (2014-2020 – 7 let)** versus **462 PJ (2021-2030 – 10 let)**
- plnění článku 7 je závazné na úrovni členského státu (v porovnání s plněním článku 3, které je „pouze“ indikativní – zatím)

Závazek povinných úspor pro období 2021-2030 (dle čl. 7)

- alternativní schéma plnění cíle dle čl. 7 EED **na bázi zodpovědnosti státu je nedostatečné**
- po provedeném posouzení reálného potenciálu, odhadovaných nákladů, finančních možností státu, potenciálu vykonatelnosti realizovaných opatření a zkušeností ze stávajícího období je **nutná revize schématu pro plnění závazku dle čl. 7 směrnice**

Podpora aktivit ze strany energetických firem

- ➔ **možnost změny v přístupu** tím, že se do plnění zapojí energetické firmy na bázi dobrovolných dohod
- ➔ snaha, aby **energetické firmy navrhly samy způsob a zejména rozsah jejich zapojení** do schématu
- ➔ **výsledek zapojení**
 - ▶ **zdůraznění role energetické účinnosti na trhu s energií**
 - ▶ **zintenzivnění rozvoje trhu s energetickými službami**
- ➔ **nahrazení pouhé dodávky a prodeje energie poskytováním komplexních energetických služeb** – firmy už takové služby často nabízejí a poskytují
- ➔ **uzavírání dobrovolných dohod** (proveditelné již nyní s platností v roce 2020)
 - ▶ s energetickými firmami
 - ▶ s jednotlivými podnikateli (velkými spotřebiteli energie)

Rozšíření aktivit ze strany státu

- ➔ **další nová opatření** ze strany státu (příklad vykázání spotřební daně na pohonné hmoty již v roce 2018)
- ➔ možnost **využití dotačních programů energetickými firmami** při podpoře realizace projektů úspor energie – „předání přínosů“
- ➔ **metodické vedení** ze strany MPO (katalog opatření, webové rozhraní pro vykazování úspor energie, atd.)
- ➔ rozšíření **započítávání dohodnutých nákladů do regulovaných cen** energie pro energetické společnosti (zapojení ERÚ)
- ➔ možnost **prosazení finančních zvýhodnění** při realizaci energeticky úsporných opatření („daňové úlevy“) – *zatím není moc pravděpodobné*
- ➔ státem organizovaná **komunikační kampaň** na podporu úspor energie

Změna motivace pro energeticky úsporné projekty

➔ motivace pro energeticky úsporný projekt

- ▶ možnost získání dotace – každá investiční dotace pokrývá trh
- ▶ nabídka od různých firem na jednotlivé technologie – dílčí řešení

➔ motivace musí být zejména v dostupnosti informací o komplexních řešeních a jejich přínosech

- ▶ příležitost **pro zákazníka**, aby si vybral řešení, které mu přinese **příjemnou míru výnosů**
 - ➔ pro podnikatele – přijatelná doba návratnosti projektu není delší než 5-6 let
 - ➔ pro veřejný a residenční sektor – přijatelná doba návratnosti projektu může být až 25 let

Nový typ přístupu k zákazníkovi

- ➔ **podnikatelská příležitost – poskytování energetických služeb**
 - ▶ nový typ energetických služeb – **projekt musí přinést zákazníkovi určitý přínos (příklady dobré praxe)**
 - ▶ poskytnout zákazníkovi **komplexní řešení energeticky úsporných řešení** (zpracování studie proveditelnosti v podobě energetického posouzení)
 - ▶ poskytovatel energetických služeb v návaznosti na nabídku **zpracování „studie proveditelnosti“ v podobě energetického posouzení** může dále nabídnout realizaci navržených opatření, modely financování a také následný monitoring (může dokonce navrhnout převzetí dodávek energie)
 - ▶ je možná **malá dotace na zpracování „studie proveditelnosti“** (program EFEKT)

Program EFEKT

- ➔ programová dokumentace schválena na období 2017 – 2021
- ➔ rozpočet programu na celé období 750 mil. Kč, tj. **150 mil. Kč ročně**
- ➔ fungování programu na roční bázi www.mpo-efekt.cz
 - ▶ každoroční kolové výzvy k podávání žádostí o dotaci
 - ▶ výzvy pro rok 2020 byly vyhlášeny koncem srpna 2019
 - ▶ **podávání žádostí do 30. listopadu 2019** (VO do 31. října 2019)
 - ▶ dotace poskytována **ex ante**, tj. předem (před vyúčtováním)
 - ▶ využití dotace do konce daného roku (nutná podmínka)
- ➔ 2 podprogramy – investiční a neinvestiční dotace

Přehled podpořených projektů z programu EFEKT

Podpora v oblasti rekonstrukce VO	2015	2016	2017	2018	2019*
Počet doručených žádostí	48	274	242	155	153
Počet podpořených projektů	45	35	154	138	108
Objem dotace z programu EFEKT [mil. Kč]	22,5	45	107	121	119
Celkové náklady projektů [mil. Kč]	59	90	217	339	330
Očekávané úspory [GJ/rok]	7 200	3 000	6 250	19 959	15 675
Nákladová efektivita dotace [Kč/GJ]	3 125	15 033	17 043	6 053	7 572
Průměrná dotace na projekt [tis. Kč]	469	1 290	692	876	1 102

* Pro rok 2019 mohou údaje ještě doznat změny

V roce 2016 byla zkušebně 1 rok podporována i výměna stožárů a podzemních rozvodů – proto bylo méně podpořených projektů s vysokou průměrnou dotací.

Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT (1)

důraz na neinvestiční formy podpory úspor energie

▶ Energetická konzultační a informační střediska (EKIS)

- ➔ podnikatelé, obce a města, spolky atd.
- ➔ max. dotace 300 tis. Kč (záloha 80 tis. Kč, na konci roku doplatek nebo vratka podle výkonnosti střediska)
- ➔ 100 % způsobilých výdajů

▶ kurzy, semináře v oblasti úspor energie

- ➔ podnikatelé, spolky atd.
- ➔ kurzy s vložitým (dotace 40 tis. Kč/den, 50 % způsobilých výdajů)
- ➔ kurzy bez vložitého (dotace max. 80 tis. Kč/den, 90 % způsobilých výdajů)

Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT (2)

- ▶ publikace, podklady a nástroje pro rozšiřování informací v oblasti úspor energie
 - ➔ podnikatelé, spolky atd.
 - ➔ dotace max. 200 tis. Kč, 70 % způsobilých výdajů
 - ➔ také webové stránky, mobilní aplikace, videa atd.
- ▶ posouzení vhodnosti energeticky úsporných EPC projektů a zpracování zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku na projekt řešený metodou EPC
 - ➔ veřejný sektor, státní sektor i podnikatelský sektor (dotace max. 200 tis. Kč, 70 % způsobilých výdajů)

Podpora energetických služeb ze strany státu ...

- ➔ **zpracování standardních dokumentů** (vzorová smlouva pro EPC, metodika aplikace projektů EPC, etický kodex) – odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument105425.html>
- ➔ **náležitosti smlouvy** na poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem **v novele zákona č. 406/2000** o hospodaření energií (§10e)
- ➔ **návrh certifikace firem energetických služeb** a zavedení seznamu firem energetických služeb dle §10f zákona 406/2000 o hospodaření energií
- ➔ **seznam poskytovatelů energetických služeb** na stránkách MPO (§10c)
odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument170967.html>
- ➔ příprava **pilotních projektů EPC v objektech státní správy** (komunikace s MF)

Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT (3)

- ▶ zavedení systému hospodaření s energií v podobě energetického managementu
 - ➔ kraje, města a městské části s počtem nad 5 tisíc obyvatel, dobrovolné svazky obcí, podnikatelské subjekty
 - ➔ dotace až 500 tis. Kč a max. 70% způsobilých nákladů
- ▶ příprava realizace kvalitních úsporných projektů se zásadami dobré praxe
 - ➔ vlastníci domů k bydlení, objektů ve veřejném sektoru a objektů k podnikání
 - ➔ dotace na zpracování studie proveditelnosti v podobě energetického posouzení až 200 tis. Kč a max. 70% způsobilých nákladů
 - ➔ forma dotace **ex post**, tj. po zpracování studie

Podpora úsporných projektů se zásadami dobré praxe

➔ rozdělení podpory podle vlastnictví objektů

▶ **rodinné domy**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 30 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **bytové domy**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 50 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **objekty ve veřejném sektoru**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 100 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **objekty pro podnikatelské účely**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 200 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

Připravovaná dotační podpora z programu EFEKT

➔ zpracování místní energetické koncepce

- ▶ žadatelé obce a dobrovolné svazky obcí
- ▶ identifikace všech zdrojů energie (síťových i místních), bilance zdrojů a spotřeby energie, její optimalizace a návrhy na nejvhodnější řešení
- ▶ zpracování koncepce v souladu s energetickou koncepcí kraje

Typ žadatele – obce a dobrovolné svazky obcí	Max. výše dotace [tis. Kč]	Max. výše dotace [%]
do 3 000 obyvatel	300	70
do 10 000 obyvatel	350	60
nad 10 000 obyvatel	400	50

Dodatečné nástroje v oblasti energetické účinnosti

- ➔ zavedení širokého a funkčního **spektra finančních nástrojů** v kombinaci s dotačními programy
- ➔ zavedení funkční **technické asistence pro přípravu kvalitních energeticky úsporných projektů** (zejména v oblasti bydlení, malých a středních podniků a municipálních a regionálních projektů)
- ➔ zavedení systému **dobrovolných dohod** s vybranými subjekty
- ➔ **důkladný systém široké propagace** způsobů snižování spotřeby energie zaměřená na dosažení změny povědomí o úsporách energie

Vyhlášený pilotní projekt z programu EFEKT (1)

- ➔ **Název: Regionální energetické plánování a technická pomoc při přípravě a realizaci energeticky úsporných projektů**
- ➔ Cílem projektu je:
 - **poskytnutí koncepčních podkladů** pro tvorbu energeticky úsporných strategií v menších územních celcích
 - **identifikace potenciálu energeticky úsporných projektů** v těchto územních celcích v podobě zásobníku projektů obcí, malých a středních podniků a domácností
 - **konkretizace možností spolupráce při implementaci energetické koncepce** v menších územních celcích **a technické pomoci realizace konkrétních projektů** obcí a měst do 25 tis. obyvatel, malých a středních podniků a domácností (v rodinných i bytových domech)

Vyhlášený pilotní projekt z programu EFEKT (2)

➔ Fáze projektu:

- ▶ 1. Tvorba metodiky zpracování energetické strategie
- ▶ 2. Definování požadavků na implementaci územní energetické koncepce se zaměřením na nastavení technické asistence
- ▶ 3. Aplikace pilotních příkladů energeticky úsporných projektů

➔ Zpracovatel: **Místní akční skupina Opavsko z.s.**

➔ Harmonogram projektu:	zahájení projektu	1. 10. 2019
	ukončení projektu	30. 11. 2020

Průzkum povědomí o úsporách energie

- ➔ průzkum proveden **u všech základních sektorů**
 - ▶ rodinné domy, bytové domy, veřejný sektor, podnikatelský sektor
- ➔ výsledky průzkumu se trochu liší napříč sektory, ale často shoda
 - ▶ dotace jsou motivací k realizaci energeticky úsporných projektů, ale **z realizovaných projektů je dotačně podpořeno jen 10-40% ze všech projektů**
 - ▶ **motivací** není tak často úspora energie, ale spíš **zlepšení technického stavu budovy, zhodnocení budovy a komfort užívání**
 - ▶ **málokdy existuje plán renovace budov** a většinou se řeší věci ad hoc
 - ▶ **slabé povědomí o úsporách energie** – pozitivní vliv na náklady při vhodné kombinaci opatření

Odkazy na zajímavé webové stránky

➔ TZB info

www.tzb-info.cz

➔ Renovuj dům

www.renovujdum.cz

Renovuj dům.cz

➔ Katalog úsporných opatření

www.kataloguspor.cz

➔ Úsporná budova

www.uspornabudova.cz

➔ Zdravá budova

www.zdravabudova.cz

➔ Energetická gramotnost

www.energeticka-gramotnost.cz

Ilustrační videa o úsporách energie (1)

3 díly videa se společným názvem „Nebojte se energie“

➔ **1. díl – Energie – úspory v domácnosti** 7:05 min.

odkaz: https://www.youtube.com/watch?v=crh8ArIM_OA

➔ **2. díl – Vytápění - konvenční a alternativní způsoby** 9:45 min.

odkaz: <https://www.youtube.com/watch?v=4M4Aoh8IOh4>

➔ **3. díl – Zateplení budovy a efektivní způsoby větrání** 7:17 min.

odkaz: https://www.youtube.com/watch?v=wX1_7pyEthQ&feature=youtu.be

Ilustrační videa o úsporách energie (2)

3 díly videa se společným názvem „Energeticky úsporné domy“

➔ **1. díl – Stavíme dům** 6:39 min.

odkaz: <https://youtu.be/MKJUua-bZPw>

➔ **2. díl – Bydlíme v energeticky úsporném domě** 12:54 min.

➔ odkaz: <https://youtu.be/aejkJJ7qtWU>

➔ **3. díl – Žádáme o dotaci** 4:19 min.

➔ odkaz: <https://youtu.be/YSUAK7HsVLw>

Dotazy, komentáře ...

Vladimír Sochor

sochorv@mpo.cz

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce energetiky
Odbor energetické účinnosti a úspor

